

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica das artes plásticas e visuais

Materia	Didáctica das artes plásticas e visuais			
Código	P02G120V01401			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Varela Casal, Cristina			
Profesorado	Varela Casal, Cristina			
Correo-e	coordinacion.esdemga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecementos de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B10	Traballo nun contexto internacional

B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e da multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B21	Motivación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Tener dominio sobre toda clase de imáxenes visuales, las obras de Arte, los símbolos y señales visuales; la publicidad y los medios de comunicación de masa, primordialmente visuales; los objetos, piezas, construcciones y edificios que constituyen la cultura material antigua y contemporánea, los fenómenos naturales, los paisajes y fenómenos naturales, y en general todo lo visible y tangible.	A1	B1 B13 B19
2. Comprender adecuadamente toda la densidad y complejidad de las imágenes y producciones visuales.	A2 A3 A8	B3 B6 B10
3. Conocer y aplicar los procesos de interacción y comunicación en el aula, así como dominar las destrezas y habilidades sociales necesarias para fomentar un clima que facilite el aprendizaje y la convivencia (ECI/3854/2007 y ECI/3857/2007)	A2 A5 A10	B9 B11 B17
4. Saber regular los procesos de interacción y comunicación en grupos de estudiantes de 0-3 años y de 3-6 años (ECI/3854/2007), y de 6-12 años (ECI/3857/2007)	A2 A4 A5 A6	B2 B11
5. Mejorar la capacidad de comprender, leer, visionar, crear y producir los problemas de los lenguajes Artísticos visuales.	A3 A8 A10 A11	B1 B6 B12 B13
6. Ser capaz de comprender una amplia variedad de lenguajes, técnicas y movimientos Artísticos Visuales.	A1 A8 A10	B1 B10 B12 B13 B16 B17 B19
7. Poder producir imágenes, en dos y tres dimensiones, bien estructuradas, con calidad compositiva y detalladas sobre temas y proyectos en el ámbito de conocimientos típicos y característicos del Área artística Visual.	A1 A2 A8 A10 A11 A12	B1 B5 B7 B8 B13 B14 B17 B19 B20 B21
8. Conocer [y evaluar] el currículo escolar de las Didácticas de la Expresión Artística	A1 A2 A6 A8 A10 A11 A12	B1 B2 B6 B8 B9 B11 B13 B16
9. Adquirir y consolidar hábitos y destrezas para el aprendizaje autónomo, creativo y cooperativo, y promoverlos en los estudiantes desde la participación y el esfuerzo individual	A2 A3 A7 A8 A10 A12	B1 B9 B11 B14 B17 B19

10. Comprender, respetar y promover la diversidad cultural de España y de Europa, y contribuir a la planificación y gestión críticas de tal diversidad (2006/962/CE)

A2
A7
A10
A12
B5
B10
B12
B13
B14
B19

Contidos

Tema	
I. Artes Plásticas e visuais. Marco disciplinar e Modelos formativos	Estrutura curricular das Artes Plásticas e *Visuais en E. Primaria. Obxectivos cognitivos e *procedimentais. Criterios *metodolóxicos. Observación, representación, *experimentación, transformación.
II. O concepto ampliado da arte como base da educación e a conciencia.	Arte a partir dos anos 60: *pop, arte conceptual, *minimal, *land *art, *happening, *performance, *video arte, *body *art, *pop, arte conceptual, *minimal, *land *art, *happening, *performance, *video arte, *body *art, Nuevos *espacios. O papel do espectador. O cuestionamento da durabilidade. Artistización do cotián, cuestionamiento aurático
III. Elementos básicos da Plástica I	A linguaxe e a comunicación visual O grao de iconicidade Lectura de imaxes: tipo de forma Lectura de imaxes: modos de expresión da linguaxe icónica Elementos básicos: Punto, liña, plano
IV. Elementos básicos da Plástica II	A color A textura A composición
V. O concepto creatividade	Mitos sobre a creatividade Definición de creatividade El papel da imaxinación na creación Pensamiento convergente vs. Pensamiento divergente Teoría das intelixencias múltiples de Gardner Dibujar co lado dereito do cerebro
VI. Traballo por proxectos: arte e fotografía	A fotografía como linguaxe creativo A imaxe dixital: creación e edición básica de mapa de bits Materialización do obxecto artístico: produción e acabados finais
VII. Imaxe en movemento	O dispositivo fotográfico e a captación do instante: Primeiras experiencias precinematográficas. A linguaxe cinematográfica: planos e encuadres Story board ou guión gráfico Folioscopios e outros xoguetes precinematográficos
VIII. Novos espazos e soportes tecnolóxicos para a arte	Espazos na rede: fotoblog, issue (...)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	30	45
Traballos tutelados	15	30	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	30	45
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	4	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	7	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Valoración de planteamientos curriculares en E. Primaria. Análisis descriptivo de debuxos infantís
Traballos tutelados	Planificación e elaboración de procesos configurativos de linguaxes icónicos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Procedementos de elaboración e experimentación: materiais e medios de Artes Plásticas e Visuales

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Os traballos tutelados e a resolución de problemas realizaránse de xeito presencial durante o horario de Laboratorio e en Titorías.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Elaboración dossier. Estudio de casos.	20
Traballos tutelados	Elaboración de bocetos. Gradacións e relacións cromáticas: estampación, pulverizado, variacións tonais.	40
Resolución de problemas e/ou exercicios	Propostas gráficas. Experimentación matérica. Maquetas	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia puntual e regular posibilita a realización dos exercicios e a resolución de problemas procedimentais. No caso das sesións maxistras o seu seguimento é imprescindible para o asentamento conceptual dos exercicios e traballos tutelados. Para garantir a autoría dos bocetos e exercicios procedimentais a súa elaboración se realizará, na súa maior parte, no horario docente.

Para superar a materia será necesario obter unha media de 5 calculando as porcentaxes de cada un dos bloques detallados (Resolución de problemas e/ou exercicios 40%, Sesión maxistral 20%, Traballos tutelados 40%). É imprescindible ter un 4 como nota mínima en cada un dos bloques para que se proceda a calcular a nota media.

Na SEGUNDA CONVOCATORIA entregaránse as propostas relativas a elaboración de unidades e materiais didácticos que se tiveran plantexado durante o curso, así como os exercicios procedimentais realizados tamén durante o curso presencial. Cos soportes e calidades que no seu momento se tivesen detallado.

Neste caso o cálculo da nota final farase tendo en conta: resolución de problemas e/ou exercicios 50%, sesións maxistras 20%, elaboración de unidades didácticas, elaboración de materiais didácticos.

Non se fará a media se non se alcanza un 4 en cada un dos apartados.

No caso de alumnos que asistan regularmente a clase e presenten as entregas parciais puntualmente e en forma e aínda así non superen a materia deberán, para esta segunda convocatoria, repetir so aqueles exercicios nos que non tivesen alcanzado os niveis mínimos, conservándoseles o resto das notas obtidas nas tarefas SI aprobadas.

Bibliografía. Fontes de información

Edwards, B., **El color**, 2006,

Marín, R. (coord.), **Didáctica de la Educación Artística**, 2003,

Lowenfeld y Brittain, **Desarrollo de la capacidad creadora**, 1996,

EDWARDS, Betty, **APRENDER A DIBUJAR CON EL LADO DERECHO DEL CEREBRO**, 2000,

AAVV, **Daumen kino. The Flip Book Show**, 2005,

Álvarez Reyes, Juan Antonio, **Fantasmagoría. Dibujo en movimiento**, 2006,

Berger, John, **Modos de ver**, 1980,

Calabrese, Omar, **El lenguaje del arte**, 1987,

Castelo Sardina, Luis, **Del ruido al arte : una interpretación de los usos no normativos del lenguaje fotográfico.**, 2006,

Marchán Fiz, Simón, **Del arte objetual al arte de concepto : 1960-1974 : epílogo sobre la sensibilidad "postmoderna"**, 2009,

AAVV. 2000. Enciclopedia Técnicas Dibujo, Pintura, Grabado... Barcelona. Acanto.

Agra, M.J. y otros 2007 La educación artística en la escuela. Barcelona. Graó

Aguirre, I. 2000. Teorías y prácticas en educación artística. Pamplona. U.P. Navarra.

Berrocal, M. y otros. 2005. Menús de educación visual y plástica. Barcelona. Graó

Berrocal, M. y otros 2003. Figuras, Formas, Colores... Barcelona. Graó.

Caja, J. (coord.) 2002. La educación visual y plástica hoy. Barcelona. Graó

Hernández, M. 2000. Educación Artística y Arte Infantil. Madrid. Fundamentos.

Wilson, B. y otros 2004. La enseñanza del dibujo a partir del arte. Barcelona. Paidós

Wong, W. 1998. Principios del diseño en color. Barcelona. G. Gili.

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Educación artística/P02G120V01902

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Outros comentarios

É necesaria a asistencia puntual, continuada e activa a clase para poder seguir os contidos que se plantexan de forma consecutiva.

A pesar de que os bloques son independentes retomaranse contidos de forma intermitente para que as cuestións básicas queden debidamente asentadas.

A materia NON é exclusivamente técnico-práctica e procedimental, xa que ten unha significativa carga conceptual.
